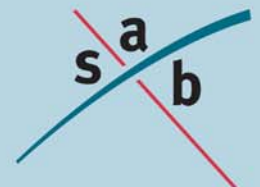

quick scan flora en fauna

Loon op Zand, Kloosterstraat - Adromeda

gemeente Loon op Zand

Datum: 7 mei 2009
Projectnummer: 90212

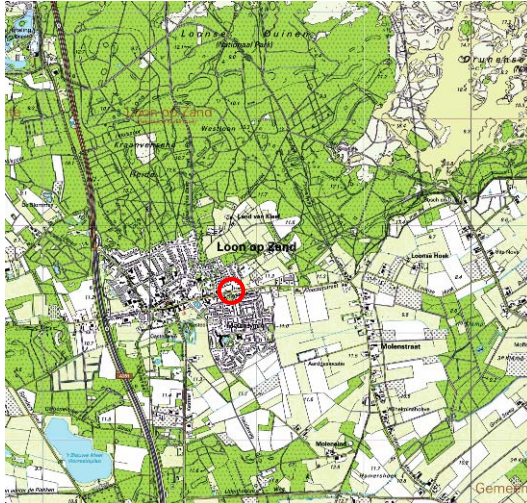
INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Gebiedsbeschrijving	3
1.3	Beoogde ingrepen	4
2	Wettelijk kader	5
2.1	Gebiedsbescherming	5
2.2	Soortenbescherming	5
3	Toetsing	7
3.1	Onderzoeksmethodiek	7
3.2	Beschermde gebieden	7
3.3	Voorkomen van beschermde soorten	8
4	Conclusie	12
4.1	Gebiedsbescherming	12
4.2	Soortenbescherming	12
4.3	Consequenties	13
4.4	Aanbevelingen	14

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In Loon op Zand (gemeente Loon op Zand, provincie Noord-Brabant) is herontwikkeling van percelen aan de Kloosterstraat 20, 22 en 24 beoogd. Eén van de haalbaarheidsstudies die hiervoor dient te worden uitgevoerd is toetsing aan de natuurregeling. Voorliggende quick scan flora en fauna is opgesteld door SAB Arnhem B.V. en geeft een eerste inzicht in de doorwerking van de natuurwetgeving op deze plek.

globale ligging projectgebied (luchtfoto: Google Earth)

Voordat ruimtelijke ingrepen mogen plaatsvinden moet eerst een onderzoek plaatsvinden in het kader van de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 en eventuele andere natuurregeling. Bij deze activiteit moet rekening gehouden worden met de aanwezige natuurwaarden in en om het projectgebied. Voorliggend onderzoek is een quick scan waarin op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), beschikbare soortgegevens en een eenmalige veldverkenning uitspraken zijn gedaan over de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het projectgebied. Het projectgebied is beoordeeld op geschiktheid voor beschermde planten en diersoorten en de verwachte effecten op deze soorten. Dit heeft geresulteerd in conclusies en aanbevelingen. Deze quick scan is uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving.

1.2 Gebiedsbeschrijving

Loon op Zand ligt ten noorden van Tilburg en ten zuiden van Waalwijk. Verder grenst de stad aan het natuurgebied de Loonse en Drunense duinen. De directe omgeving van Loon op Zand is groen te noemen en wordt gekenmerkt door uitgestrekte bossen, stuifzanden en -duinen behorende bij de Loonse en Drunense duinen en weide- en akkergronden. Als tegenhanger van het droge stuifzandengebied ligt ten zuiden hiervan een moerasachtig gebied "De Brand". Verder komen verspreid in de omgeving van de kern kleinschalige bosgebieden en plassen voor.

Het projectgebied ligt ten oosten van het centrum van Loon op Zand en wordt in het noorden begrensd door de Kloosterstraat. Bebouwing vormt de grens in het oosten, zuiden en westen.

In de huidige situatie bestaat het projectgebied uit een bloemisterij, grasveld, verhard terrein, een autobedrijf en een vrijstaande woning. Watervoerende elementen zijn niet aanwezig in het projectgebied.

globale indrukken projectgebied; bloemisterij met grasveld (boven) en autobedrijf (onder) (foto's SAB)

1.3 Beoogde ingrepen

Het project heeft betrekking op de herontwikkeling van percelen aan de Kloosterstraat genummerd 20, 22 en 24. Het autobedrijf en de bloemisterij worden volledig gesloopt. De vrijstaande woning aan de Kloosterstraat 24 blijft gehandhaafd. In de toekomstige situatie zijn er 19 woningen aanwezig in het projectgebied.

a

globale inrichtingsschets toekomstige situatie

2 Wettelijk kader

Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur. Soortenbescherming komt voort uit de Flora- en faunawet.

2.1 Gebiedsbescherming

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen aangewezen worden als Europese Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijngebieden (Natura 2000). De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden zijn in Nederland opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998. Hierin zijn de reeds bestaande staatsnatuurmonumenten ook opgenomen. Op grond van deze wet is het verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Een andere vorm van gebiedsbescherming komt voort uit aanwijzing van een gebied als Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Voor dergelijke gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat andere activiteiten niet mogen leiden tot frustratie van de natuurdoelen. Anders dan bij gebieds- en soortbescherming is de status als EHS niet verankerd in de natuurwetgeving, maar dient het belang in de planologische afweging een rol te spelen. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag.

2.2 Soortenbescherming

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Flora- en faunawet bepalend. De Flora- en faunawet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Deze bescherming is als volgt in de Flora- en faunawet opgenomen:

- het is verboden beschermde plantensoorten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen (artikel 8);
- het is verboden beschermde diersoorten te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen (artikel 9), opzettelijk te veront-rusten (artikel 10) en hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren (artikel 11).

De procedurele consequenties zijn afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Kortweg kunnen drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

1 beschermingscategorie 1:

Een groot aantal beschermde soorten is in Nederland algemeen voorkomend. Op basis van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten uit de Flora- en faunawet mogen ruimtelijke ingrepen worden uitgevoerd die tot effect hebben dat de verblijfplaatsen van deze soorten worden aangetast;

2 beschermingscategorie 2:

Voor beschermde soorten die minder algemeen zijn en extra aandacht verdienen, kan een vrijstelling (behalve voor het opzettelijk verontrusten) verkregen worden als de initiatiefnemer een goedgekeurde gedragscode heeft. Indien dit niet het geval is dient voor deze categorie een ontheffing aangevraagd te worden.

Als wordt gehandeld volgens een goedgekeurde gedragscode geldt deze naast de bovengenoemde soorten ook voor vogels. In zo'n gedragscode worden gedragslijnen aangegeven die men volgt om het schaden van beschermde soorten zo veel mogelijk te voorkomen. Ontheffing is, als wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode, voor deze soorten alleen nog nodig als werkzaamheden afwijkend van de gedragscode worden uitgevoerd;

3 beschermingscategorie 3:

Voor ongeveer honderd zeldzame soorten geldt géén vrijstelling als het gaat om ruimtelijke ingrepen. Ontheffingen voor deze groep soorten worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingrepen vanwege dwingende redenen van groot openbaar belang dienen plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Deze uitgebreide toets geldt ook voor alle vogelsoorten.

Als een ruimtelijke ingreep rechtstreeks kan leiden tot verstoring of vernietiging van bepaalde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het project in strijd zijn met de Flora- en faunawet. Voor aantastingen van verblijfplaatsen en belangrijke (onderdelen) van leefgebieden van meer strikt beschermde soorten, is ontheffing ex. Artikel 75 van de Flora- en faunawet nodig van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Verder geldt altijd artikel 2 van de Flora- en faunawet, een zorgplichtbepaling. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving.

3 Toetsing

3.1 Onderzoeksmethodiek

Het Natuurloket geeft in het kilometerhok waarbinnen de planlocatie en haar invloedsgebied is gelegen (133-404), het voorkomen van beschermde zoogdieren en dagvlinders weer. Binnen het kilometerhok zijn niet alle soortgroepen evengoed onderzocht en het projectgebied maakt een klein onderdeel uit van het betreffende kilometerhok. Daarom is besloten geen aanvullende gegevens op te vragen maar de quick scan vooral te baseren op de biotoopschatting door een ecooloog van SAB Arnhem B.V.

Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is verder gebruik gemaakt van bestaande atlasgegevens uit de Atlas van Nederlandse Zoogdieren (Broekhuizen, 1992), de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (Limpens, et al., 1997) en de verspreidingsgegevens van RAVON (www.ravon.nl). Deze bronnen vermelden soortgegevens uurhokken (5 bij 5 kilometer), dit betekent dat het globale gegevens betreft. Bijlage 1 vermeldt de geraadpleegde bronnen.

Op 13 mei 2009 heeft een ecooloog van SAB Arnhem B.V. het projectgebied en de directe omgeving verkend. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de biotopen ter plaatse en de geschiktheid voor de verschillende soortengroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie; het eenmalige karakter is hiervoor niet toereikend. Het éénmalige veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

3.2 Beschermde gebieden

Natuurbeschermingswet 1998

Het projectgebied ligt niet in een gebied dat is aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998, maar wel nabij. Ten noorden van het projectgebied ligt op ongeveer 700 meter afstand het Natura 2000-gebied "Loonse en Drunense duinen". Door de verharde en bebouwde situatie van het projectgebied en de bebouwde omgeving, ontbreekt een relatie met dit beschermde natuurgebied. Gezien de tussenliggende elementen (woningbouw en wegen) en het kleinschalige karakter van de ingreep zijn geen effecten te verwachten op het Natura 2000-gebied.

Ecologische Hoofdstructuur

Het projectgebied ligt niet binnen de Ecologische Hoofdstructuur, waardoor van directe aantasting geen sprake is. Hetzelfde gebied dat is aangewezen als Natura 2000-gebied is ook aangewezen als Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Vanwege de eerder genoemde redenen zijn ook geen negatieve effecten te verwachten op de EHS. Gezien het bebouwde en verharde karakters van het projectgebied en de ligging binnen de bebouwde kom, vertoont het projectgebied geen relatie met de EHS.

3.3 Voorkomen van beschermde soorten

In het kader van de Flora- en faunawet moet worden getoetst of ter plaatse van de ruimtelijke ingrepen sprake is/kan zijn van negatieve effecten op beschermde planten en dieren. De beoogde ontwikkelingen kunnen biotoopverlies of versterking (indirect biotoopverlies) tot gevolg hebben.

vaatplanten

Binnen het projectgebied zijn weinig potentiële natuurlijke groeiplaatsen voor planten aanwezig. Het grootste deel van het projectgebied is bebouwd en verhard. De groene delen bestaan uit gazons en bomenrijen. Binnen het projectgebied is in het autobedrijf de Tongvaren (*Asplenium scolopendrium*) aangetroffen. Natuurlijke standplaatsen van tongvarens betreffen voornamelijk kalkrijke muren, duinen en bossen. De in het projectgebied aangetroffen Tongvaren groeide op een houten schutting op een oude buitenplaats behorende bij het autobedrijf. Gezien de ligging nabij een tuincentrum en het feit dat deze groeiplaats niet overeenkomt met de voor de Tongvaren natuurlijk groeiplaats, betreft het hier naar alle waarschijnlijkheid een verwilderd exemplaar van gecultiveerde varens. Varens worden regelmatig gebruikt als tuinplant of als kamerplant. Aangeplante of gezaaide exemplaren van beschermde soorten (in bijvoorbeeld tuinen) zijn niet beschermd in de Flora- en faunawet, omdat het geen natuurlijke groeiplaatsen betreft. Strikt beschermde vaatplanten worden binnen het projectgebied niet verwacht.

aangetroffen Tongvaren (foto SAB Arnhem B.V.)

grondgebonden zoogdieren

Volgens verspreidingsgegevens uit de Atlas van Nederlandse Zoogdieren (Broekhuizen, 1992) komen in de omgeving van het projectgebied soorten als Egel (*Erinaceus europaeus*), Gewone bosspitsmuis (*Sorex araneus*), Tweekleurige bosspitsmuis (*Sorex coronatus*), Dwergspitsmuis (*Sorex minutus*), Huispitsmuis (*Crocidura russula*), Mol (*Talpa europea*), Vos (*Vulpes vulpes*), Hermelijn (*Mustela erminea*), Bunzing (*Mustela putorius*), Wezel (*Mustela nivalis*), Ree (*Capreolus capreolus*), Rosse woelmuis (*Clethrionomys glareolus*), Aardmuis (*Microtus agrestis*), Veldmuis (*Microtus arvalis*), Dwergmuis (*Micromys minutus*), Bosmuis (*Apodemus sylvaticus*), Haas (*Lepus europaeus*), Konijn (*Oryctolagus cuniculus*) en de meer strikt beschermde soorten Eekhoorn (*Sciurus vulgaris*), Waterspitsmuis (*Neomys fodiens*) en Das (*Meles meles*) voor.

algemene soorten

Binnen het projectgebied zijn een grasveld, enkele rommelhoekjes en struwelen aanwezig, hierdoor zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van soorten als kleine marterachtigen, Egel, Huisspitsmuis en Mol niet uit te sluiten. Voor deze soorten, die onder het eerste lichte beschermingsregime vallen, geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

strikt beschermde soorten

Binnen het projectgebied zijn groene elementen aanwezig in de vorm van een intensief onderhouden en beheerde tuin, behorende bij de bloemisterij. Verder ligt het projectgebied binnen de bebouwde kom, waardoor een verbinding met het buitengebied afwezig is. Gezien het intensieve karakter en ligging binnen de bebouwde kom is het voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen alsmede het gebruik van het projectgebied als foerageerplaats voor de Waterspitsmuis en Das onwaarschijnlijk. Deze soorten komen voor in respectievelijk waterrijke en bosrijke omgeving afgewisseld met weidegronden, die te vinden zijn in de Loonse en Drunense duinen en De Brand.

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen, nesten of individuen van de Eekhoorn aangetroffen. Gezien het intensieve gebruik is het ook niet waarschijnlijk dat deze soort een vaste rust- en verblijfplaats in het projectgebied heeft.

Negatieve effecten op strikt beschermde grondgebonden zoogdieren wordt met het project niet verwacht. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

vleermuizen

Volgens de verspreidingsgegevens (Broekhuizen, 1992; Limpens, et. al., 1997) komen in de omgeving van het projectgebied Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), Ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), Baardvleermuis (*Myotis mystacinus*), Franjestaart (*Myotis nattereri*), Gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), Laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), Rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*) en Watervleermuis (*Myotis daubentonii*) voor. Alle vleermuissoorten zijn strikt beschermd in de Flora- en faunawet.

Vleermuizen zijn globaal op te delen in gebouwbewonende soorten zoals Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger en boombewonende soorten als Rosse vleermuis en Watervleermuis. Daarnaast zijn soorten die van beide elementen gebruik maken. Daarbij is ook onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Sommige soorten zoals de Gewone dwergvleermuis verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen enz). Andere soorten als de Rosse vleermuis verblijven jaarrond in bomen. De Watervleermuis overwintert echter weer in bunkers, grotten en kelders en verblijft in de zomerperiode in boomholten.

gebouwbewonende soorten

Gebouwbewonende soorten worden vooral aangetroffen onder dakpannen, in spouwmuren, op zolders, achter houten betimmering enzovoorts. De gebouwen binnen het projectgebied hebben geen (toegankelijke) spouwmuren en gevelbetimmering is afwezig. Tijdens het veldbezoek is de zolder van een schuur, dat bedekt is met dakpannen, onderzocht op vleermuizen. Individuen en sporen van vleermuizen zijn niet aangetroffen. Grote gedeeltes van het pannendak waren niet geïsoleerd en de overige

gedeeltes waren geïsoleerd met glaswol. Op de zolder was veel tocht aanwezig. Gezien voorstaande worden vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen niet verwacht binnen het projectgebied. Negatieve effecten op verblijfplaatsen van gebouwwonende soorten worden niet verwacht.

boombewonende soorten

Boombewonende soorten worden gevonden in holten en spleten in bomen en achter loshangende schors. Binnen het projectgebied staan geen voor vleermuizen geschikte bomen (stamdoorsnede van > 30 cm) met holtes. Om deze reden is het onwaarschijnlijk dat vaste rust- en verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen aanwezig zijn in het projectgebied.

vliegroutes

Soorten maken vaak jarenlang gebruik van vaste aanvliegroutes tussen verblijfplaats en foerageergebied, daarom kan het behoud van lijnelementen cruciaal zijn voor de instandhouding van het leefgebied. Langs de randen van het projectgebied staan groene lijnvormige elementen. Echter gezien de groene inrichting van Loon op Zand zijn overige groene lijnelementen aanwezig die als alternatieve vliegroute kunnen dienen. Negatieve effecten op vliegroutes worden niet verwacht.

Nader onderzoek naar vleermuizen is niet noodzakelijk.

vogels

Tijdens het veldbezoek zijn vogels waargenomen zoals Merel (*Turdus merula*), Koolmees (*Parus major*), Huismus (*Passer domesticus*), Vink (*Fringilla coelebs*) en Zanglijster (*Turdus philomelos*). Alle vogelsoorten zijn beschermd tijdens het broedseizoen. Het betreft dan met name de actieve broedplaatsen en vaste verblijfplaatsen van deze soorten. Voor de meeste vogels loopt dit broedseizoen van half maart tot half juli.

Sommige vogelsoorten zoals uilen en spechten gebruiken hun nesten jaarrond als verblijfplaats. Ook buiten het broedseizoen hebben nesten van deze vogels een beschermde status. Tevens zijn nesten van in bomen broedende roofvogels jaarrond beschermd. Binnen het projectgebied zijn geen nesten of holen van jaarrond beschermde vogelsoorten aangetroffen. Gezien de binnenstedelijke ligging en het intensieve gebruik wordt dit ook niet waarschijnlijk geacht. Negatieve effecten op jaarrond beschermde vogelsoorten worden niet verwacht. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

amfibieën

RAVON verzamelt verspreidingsgegevens van reptielen, amfibieën en vissen (www.ravon.nl). Volgens RAVON komen in de omgeving van het projectgebied amfibieën zoals Bruine kikker (*Rana temporaria*), Gewone pad (*Bufo bufo*), Bastaardkikker (*Rana esculenta*), Kleine watersalamander (*Triturus vulgaris*) en de meer strikt beschermde soorten Heikikker (*Rana arvalis*), Kamsalamander (*Triturus cristatus*), Poelkikker (*Rana lessonae*), Rugstreeppad (*Bufo calamita*), Vinpootsalamander (*Lissotriton helveticus*) en Boomkikker (*Hyla arborea*) voor.

Aangezien binnen en in de omgeving van het projectgebied geen watervoerende elementen aanwezig zijn, is het voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen van meer strikt beschermde amfibiesoorten uit te sluiten. Strikt beschermde soorten stellen strik-

te eisen aan hun leefomgeving en blijven het gehele jaar door dicht bij hun voortplantingswater (met uitzondering van de Rugstreeppad).

Algemene soorten, zoals Bruine kikker en Gewone pad, die na de metamorfose op het land naar voedsel gaan zoeken zijn gezien de binnen het projectgebied gelegen biotopen niet uit te sluiten. Deze soorten kunnen grote afstanden afleggen. Aangezien de dieren op het land overwinteren, is het ook mogelijk dat er dieren in de winterperiode binnen het projectgebied aanwezig zijn. Voor deze soorten, die onder het eerste lichte beschermingsregime vallen, geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

reptielen

De meeste reptielensoorten houden zich met name op in geleidelijke overgangssituaties tussen natuurlijke biotopen in bos-, heide- en veengebieden (bijvoorbeeld heide en/of heischrale graslanden in combinatie met bossen en/of kleine landschapselementen). Alleen de ringslang houdt zich in nattere gebieden met een meer natuurlijke oeverzone. Op basis van de binnen het projectgebied aanwezige biotopen (verhard erf en grasland (tuin)) is het voorkomen van reptielen niet waarschijnlijk.

vissen

In het projectgebied zijn geen permanent watteroerende elementen aanwezig, daarom kan de aanwezigheid van vissen worden uitgesloten.

insecten (vlinders, libellen, sprinkhanen) en overige soortengroepen

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van de insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer locatiespecifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen. Dergelijke biotopen komen niet in het projectgebied voor. Overige strikt beschermde soorten als mollusken en weekdieren zijn ook niet te verwachten gezien de biotopen.

4 Conclusie

Het projectgebied betreft de percelen aan de Kloosterstraat 20, 22 en 24 in Loon op Zand (gemeente Loon op Zand, provincie Noord-Brabant). Op deze locatie is herontwikkeling beoogd. Voor deze ingreep wordt uitgevoerd, dienen de gevolgen voor beschermde natuurwaarden en de consequenties in het kader van de geldende natuurwet- en regelgeving in beeld te zijn gebracht.

4.1 Gebiedsbescherming

In het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet) en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) dient er getoetst te worden of de beoogde ontwikkelingen een negatieve invloed hebben op de beschermde gebieden.

Natuurbeschermingswet 1998

Het projectgebied ligt niet in een gebied dat is aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998, maar wel nabij. Door de verharde en bebouwde situatie van het projectgebied en de bebouwde omgeving, ontbreekt een relatie met dit beschermde natuurgebied. Gezien de tussenliggende elementen (woningbouw en wegen) en het kleinschalige karakter van de ingreep zijn geen effecten te verwachten op het Natura 2000-gebied.

Ecologische Hoofdstructuur

Het projectgebied ligt niet binnen de Ecologische Hoofdstructuur, waardoor van directe aantasting geen sprake is. Hetzelfde gebied dat is aangewezen als Natura 2000-gebied is ook aangewezen als Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Vanwege de eerder genoemde redenen zijn ook geen negatieve effecten te verwachten op de EHS. Gezien het bebouwde en verharde karakters van het projectgebied en de ligging binnen de bebouwde kom, vertoont het projectgebied geen relatie met de EHS.

4.2 Soortenbescherming

In het kader van de Flora- en faunawet dient te worden nagegaan of vaste rust- en verblijfplaatsen door de ingreep worden aangetast (verwijderd, ongeschikt gemaakt) of dieren opzettelijk worden verontrust. De beoogde ontwikkelingen kunnen biotoopverlies of verstoring (indirect biotoopverlies) tot gevolg hebben. Invloeden die leiden tot een verminderde geschiktheid van het projectgebied als bijvoorbeeld foerageergebied zijn niet ontheffingsplichtig, tenzij het een zodanig belang betreft dat bij het wegvallen van deze functie ook de vaste rust- en verblijfplaatsen van soorten niet langer kunnen functioneren.

algemene soorten

Door de sloop, de grondbewerking en de nieuwbouw, zullen alle aanwezige soorten negatieve effecten ondervinden van de ingreep. Voor de meeste soorten is dit tijdelijk van aard. In de toekomst zijn de tuinen waarschijnlijk ook weer geschikt als leefgebied. De meeste van deze soorten zijn beschermd en vallen onder het lichte beschermingsregime van de Flora- en faunawet. Hiervoor geldt dat aantasting van vaste

rust- en verblijfplaatsen op basis van een vrijstelling mogelijk is, zonder dat er sprake is van procedurele consequenties.

strikt beschermde soorten

Op basis van de verspreidingsgegevens, de aanwezige habitattypen en biotoopeisen van de mogelijk in de omgeving voorkomende soorten worden er geen meer strikt beschermde planten- en/of diersoorten verwacht. Zoals al eerder vermeld kunnen nesten van vogels worden verstoord als in het broedseizoen wordt gestart met werkzaamheden.

4.3 Consequenties

Strikt beschermde soorten worden niet verwacht binnen het projectgebied. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van strikt beschermde soorten is niet noodzakelijk.

Wel is een tweetal algemene voorwaarden vanuit de Flora- en faunawet altijd van toepassing:

- in het broedseizoen van vogels (half maart tot half juli) mogen de vegetatie, bosjes en opstallen in het projectgebied niet worden verwijderd. Werkzaamheden tijdens deze periode zouden leiden tot directe verstoring van broedvogels en het broedsucces. Alle vogels zijn beschermd. Er is geen vrijstelling te verkrijgen in het kader van de Flora- en faunawet voor activiteiten die vogels in hun broedseizoen zou kunnen verstoren.
- op basis van de zorgplicht volgens artikel 2 van de Flora- en faunawet dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit houdt in dat bij het uitvoeren van werkzaamheden altijd rekening moet worden gehouden met aanwezige planten en dieren. Zo dienen maatregelen te worden getroffen om bijvoorbeeld verstoring tot een minimum te beperken. Dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood. Dit kan door:
 - voortijdig maaien van het projectgebied zodat dieren wegtrekken;
 - het beperken van verlichting tijdens de avonduren in zomer, voorjaar en herfst ten behoeve van vleermuizen en andere nachtdieren;
 - het slopen en rooien starten buiten het voortplantingsseizoen en het winter(slaap)seizoen. Zodat het projectgebied ongeschikt is voor dieren.

In de directe omgeving van het projectgebied kan de Rugstreepad voorkomen. Het projectgebied zelf is in de huidige situatie niet geschikt voor de Rugstreepad (grotendeels bebouwd en verhard). Bij uitvoering van bouwactiviteiten kan de soort zich echter alsnog in het projectgebied vestigen. In het kader van de zorgplicht wordt daarom aanbevolen het terrein niet langer dan strikt noodzakelijk braak te laten liggen. Maatregelen om kolonisatie door de Rugstreepad te voorkomen zijn:

- dempen van natte plekken;
- paddenschermen plaatsen rondom het terrein;
- ingangen van de projectlocatie kunnen voorzien worden van een paddenrooster. Een paddenrooster bestaat uit twee balken of bijvoorbeeld spoorstaven op tien centimeter van elkaar met daartussen een ruimte waardoor de dieren zijdelings kunnen weggelopen naar buiten het paddenscherm. Een dergelijk rooster hindert het verkeer niet;

- het projectgebied is in de huidige situatie niet geschikt voor de rugstreeppad. Het paddenscherm kan daardoor op elk gewenst moment geplaatst worden, mits dit maar gebeurt voorafgaand aan de grondwerkzaamheden.

4.4 Aanbevelingen

Naast de consequenties die voortkomen uit de Flora- en faunawet is ook een aantal vrijblijvende aanbevelingen te doen ten aanzien van de inrichting van het projectgebied, zoals:

- voor vleermuizen zouden open stootvoegen aangebracht kunnen worden in muren, of vleermuiskasten kunnen worden geplaatst in de spouw of tegen de muur op >2,5 meter hoogte in nieuw te bouwen woningen;
- als er weer een zolder of vliering wordt aangelegd, zou deze niet helemaal geïsoleerd kunnen worden. Hierdoor wordt de zolder mogelijk een geschikt verblijf voor vleermuizen;
- het planten van bomen en struwelen voor vogels en vleermuizen verdient aanbeveling. Het beste zijn, ecologisch gezien, inheems bes- en bloemdragende struiken en planten;
- er kunnen nestpannen of neststenen worden aangebracht ten behoeve van gierzwaluwen. Deze beschermde soort verliest steeds meer nestmogelijkheden. De huidige bebouwing is voor deze soort niet geschikt.

bijlage 1: literatuurlijst

Broekhuizen, S., Hoekstra, B., van Laar, V., Smeenk, C., Thissen, J.B.M. 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren, uitgeverij KNNV, Utrecht.

Limpens, H., Mostert, K., Bongers, W. 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, uitgeverij KNNV, Utrecht.

Nederlands vereniging voor libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odoneta). Nederlandse fauna 4. Nationaal en Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrates Survey-Nederland, Leiden.

SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998, 2000, Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Provincie Brabant, cd rom ; Rekening houden met Habitatrichtlijnsoorten in Noord Brabant.

Websites:

www.ravon.nl

www.vleermuis.net

www.natuurloket.nl

www.vogelbescherming.nl

www.minlnv.nl